



## SLOGA

TEHNIK ZA SLOVENSKI NAROD.

IZHAJA VSAK ČETRTEK DOPOLDAN.

67 E. 7th St. New York, N. Y.

NAROČNINA: \$ 2.00 na leto — \$ 1.00 za šest mesecov.

## CENE OGLASOV NA ZAHTEVO.

ISSUED EVERY THURSDAY BEFORENOON

By the

SLOVENIAN CATHOLIC LEAGUE.

67 E. 7th St. NEW YORK, N. Y.

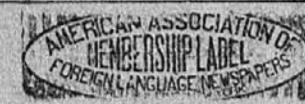
Dr. James Seliskar, President, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, O.; Paul Schneller, Treasurer, 6313 St. Clair Ave., Cleveland, O.; Viktorin Perč, Secretary, 67 E. 7th St., New York, N. Y.

Subscription rates: \$ 2.00 per year — \$ 1.00 for six months.

## ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

TEL.: ORCHARD, 2173.

ČETRTEK, 17. APRILA 1919. THURSDAY, APRIL 17, 1919



Entered as second-class matter Dec. 21, 1918 at the post office at New York, N. Y. under the Act of March 3, 1879.

VOLUME VI. LETO.

ŠTEV. (No.) 16

## Posojilo zmage in svobode.

Se enkrat prihaja "stric Sam" s svojim klobukom k svojim državljanom prosi posojila, prosi podpore, da bode slavno zmago, s kero je ovečen svoj narod, tudi izkoristil in izvedel. Sovražniki so poraženi! Uničeni! Zmaga orožja je pridobljena.

Vendar pa divja pravkar še druga bitka, ki boste odločilna, ki boste veliko večje važnosti, kadar je bila cela štiri in polletna vojska — bitka za načela.

Mi nismo šli v boj za kake sebične namene. Mi smo prijeli za orožje za to, da smo šli pomagati izbojevat zmago — načelom. Za demokracijo in svobodo sveta, to je bil veliki vzvišeni cilj, za katerega so naši mladeniči hiteli v Evropo.

Ali je pa ta zmaga dobljena?

Ne!

Militarizem, imperijalizem, stare zastarele ideje o človeku in nadleževu, kar se dvigajo glavo. Italija se kar še ni naučila, da danes ni več čas, da bi imela pravico Naboda ubiti, ako se ji je zahotel po njegovem vinogradu. Pravica za vse narode! in za vse enako!

Zato naš ljubljeni veliki Wilson pravkar v Parizu bije odločil boj za nas in za naša načela.

Gleda na Jugoslovjanom smo pravkar dobili razveseljive vesti, da ima stric Sam zaunesljivega zastopnika v Evropi, ki se bode bojil do zadnjega, dokler vsem narodom ne izbojnje pravice. Italija se jezin grozi. Nič! Naj se le! Pravica nad vsem!

Zato pa trebuje stric Sam novega denarja, novega posojila.

Prihaja tudi k nam Jugoslovjanom. Kupite se enkrat "Liberty Bond", nas kljče.

Kaj bomo storili?

Kaj ne da, dragi rojaki, kot en mož se bomo odzvali temu klicu in vsi bomo kupili "Liberty Bond".

Stric Sam, Jugoslovani so tvoji in s teboj!

Ne boj se! Zanesi se nanje. Kakor dosedaj pri vseh posojilih, tako se bomo pokazali tudi pri tem.

## IZJAVA.

Mi podpisani cerkveni možje in farani slovenske cerkvene občine v Brooklynu s tem izjavljamo, da je grda in nesramna laž in podlo zavijanje resnice, kar piše Glas Naroda o našem hvitem duhovnem pastirju Rev. K. Zakrajšeku. Da, mi smo pregledali cerkvene račune in smo jih našli v redu. Grda in nesramna laž je, da smo našli, da manjka -500.00. Grda in nesramna laž je, da si je Father Zakrajšek od koga izmed nas izposodil le en cent. In vse drugo je grdo obrekovanje. Zato z vso odločnostjo protestiramo proti taku podlemu osebhemu napadanju na Rev. K. Zakrajšek. Rev. K. Zakrajšek je za nas Brooklynčane veliko žrtvoval in se z nimi veliko trudil, zato so mu vsi bivši njegovi farani hvaležni, kar je tudi zasluzil!

Vse to dela oseba, katero je naša občina odslovila, ker pri pevskih vajah ni bilo tistega reda, kakor bi moral biti, itd.

Glasu Naroda in Frank Sakserju pa kljemo: Sram vas bodi, da kradeš dobro in pošteno ime duhovnjaka in vsakemu, kendar ni na Vaši strani, ki vam ni nikdar nič žalega storil; vi ste pa njemu hodeli, — toda niste še in ne boste, kajti on je, ki resnico ljubi in laž sovraži, to mu pa glavo in srce se bolj oblaži!

Josip Škrabe, Josip Zidar, Matija Ljuba, Josip Staudohar, Josip Hodnik, F. G. Tassotti, John Cvetkovič, George Schutte, Anton Anžlovar, Anton Podgornik, Martin Grigorčič, Josip Felicjan, Matija Rauch, Andrej Žagar, Valentijn Orehek, Louis Kump, George Bauer, Frank Tončič, John Wessel, Peter Osterman.

## GOSPODO NA COR TLAND STREET

si usojamo ponijoči vpravati, katere tvrdke izdelujejo "kište", katero so predpisane za posiljanje v staro kraj po — 99 centov, in pa najboljše za \$1.25 z železom skovane? Na dan z imeni tvrdki! Zajak ne poveste imena, da tako obvarujete rojake pred nepotrebnimi stroški?

Ali mislite, da so "kište" rdeče brošure in Vodičke Johance in da so vse taki sleparji, kakor je gospoda okrog predsedarskega lista?

## OGLASAJTE V "SLOGI"

## POSLANO.

**V obrambo Glas Naroda.** \* Za vsebino odgovarja pisatelj sam.

Nekateri hudobneži trdijo, da Glas Naroda spreminja barvo; toda to ni resnica. Jaz ga poznam že dvajset let, toda resnici na lju bo moram povedati, da se ne spominjam, da bi jo bil niti enkrat spremenil. Vselej izlazi v eni in isti barvi, to je: črno na belem. Sicer sta si z luno jako v sorodu, radi tega pa nihče se ne more trditi o spremnjanju barve ali oblike. Glas Naroda navadno le pre sedla iz konja na slona, iz slona na magaraca ali pa obratno, kakor mu business kaže.

Njegovi intimni prijatelji trdijo, da G. N. boleha na "marasmus senilis" (duševni okorelosti), med tem ko so njegovi baje bolni na "delirium tremens", kar se mora tudi upoštrevati.

Besed kakor: značaj, čast, ali pa sram. G. N. slovar ne poznava. On pozna samo groš. Za groš menda tudi — zine, da se mu v usta pljune. To je dokazal pri S. D. P. Z. kot glasilo...

V sedanjem svetovnem vojni je služil že vsem in vsakemu, samo ne Jugoslovonom. Svojo kameleonsko kariero je pričel s tem, da je \$400.00, katere so slovenski delavci darovali za najbednejše med bednimi v stari domovini, poslal avstrijskemu poslaniku Dumbi v Washington, D. C., v podporo njegovemu anarchističnemu razbijanju po Ameriki.

Prve dni marca 1. 1915. je šel kučegazda G. N. v Chicago. V "Little Bohemia" je protestiral proti nemškemu nasilju in krutevu postopanju in zatiranju našega naroda od strani Nemcev in Madžarov ter zahteval združitev Slovencev, Hrvatov in Srbov v eno neodvisno narodno državo. Kot novopečeni predsednik novopečene "Slovenske Lige", je šel na vseslovenski shod v La Salle hotel, kjer je objemal Hrvate, poljubljali Srbe in prepeval: "Crnogorac Crnogorki", "Što čutiš Srbinu tužni" in "Lijepa naša domovina".

Po logiki G. N., je topla Avstrijakov in rdečih pruskih ekspONENTOV v Chicagu, kateri niso do danes doprinesli niti najmanjše žrtve za svobodo našega naroda, "pametni" in "premišljeni" ljudje, med tem ko so vsi ostali stotisoči Slovencev, kateri so vse žrtvovali za urešnjenje tega idealja, kateri se ne strinjajo in se ne bodo nikdar strinjali s to bando, sami more, prepateži in dobičkovci...

Mešeca oktobra 1917. 1. je stopil v veljavno nov izvanredni zakon, kateri zahteva od tujezječih časopisov v tej deželi, da morajo vsa bojna poročila in politične članke prestavljati na angleščino, če nimajo posebnega dovoljenja ali permita od glavnega poštarja, po odredbi predsednika.

Med tem, ko so vsi pošteni jugoslovanski in še celo nekateri socijalistični listi dobili permit brez vsake težave, je največji, najstarejši, najhobogatejši in najbolj "ugledni" slovenski dnevnik G. N. zastopil laž s svojimi avokati do Poncija do Pilata. Ko se je prepričal, da mu vse preklinjajo jugoslovenski "frakarjev" in vse njegovo "republičanstvo" v republiki nič ne pomaga, da je znamovan z nemškim — krizem, je pričel polagona stiskati svoje boljevične rožičke kakor polž. Nato je podal neko "izjavo", v kateri je preklev — SRZ, in sam sebe ter ohranol vso svojo pisavo zadnjih let. Šel je k J. N. Viječetu ter ponuja moledoval isto, da naj mu pomaga priti do permita.

Napravila se je pismena pogodba med Glasom Naroda in J. N. Viječem, katerega je zastopal dr. Drago Marušič. V tej pogodbi so se lastnik G. N. g. Sakser in dva urednika pod prisego na svojo čast zavezali, da bodo pisali v ameriškem in jugoslovenskem duhu, da ne bodo več napadali J. O. v Londonu, J. N. Viječetu in SNZ, ter delovali z vsemi močmi v prospeku iste.

G. N. se ni več strinjal z SRZ, postal je sam morec, prepateži in dobičkovci, kakor je še malo prej nam očital. Pričel je brez vsakega sramu izlati iz iste sklede, v katero je poprej rigal. Kar je še včeraj napadel in blatl, je danes hvalil na vse pretege kakor rojen žid; kar je včeraj hvalil, je danes brezvstidno napadal kakor cigan.

Proti koncu 1. 1915. nam je povedal G. N., da je bil njegov kučegazda Mr. Sakser v Avstriji ob sojenju po bojnem sodišču ter da se mu je zaplenilo — imetje radi tegi, ker je prevzel predsedništvo 'Slovenske Lige'. G. N., niti Mr. Sakser pa do danes še nista povedala, na podlagi katere točke bivše avstro-amerikanske pogod-

be je mogla Avstrija prijeti s kriminalnim postopanjem v politični zadevi, proti državljanu neutralnih Združenih držav, živečemu pod zvezdnato zastavo. Tega tudi ní treba, da bi vedeli "die lausigen Krainer". Šlo je zato, da imajo "Windische Hunde" v Ameriki strah pred Avstrijo in to je tudi Avstrija doseglia s pomočjo Mr. Sakserja in njegovega Glas Naroda.

Dem pravijo navadni zemljani: kak ruski obrezanci, ali pa sin Rigija in Jungfrau, ki je zatajil jezik svoje matere in svojo pokolenje iz samega koristovstva, ter se vdinjal med poštene in naive Jugoslovane, da jih varata v svojo in tujo korist. Takim lju-

dem pravijo navadni zemljani: breznačajni koristovci, ki ne za služijo drugega kakor, da se pošten človek s studom obrne proti od njih.

Toliko v obrambo G. N., da se ga ne bo napačno — sodilo.

Jos. F. Faletić.

The Slovenian National Alliance.

Sedež: Cleveland, O.  
Dopise, poročila itd. se pošilja na naslov: Slovenian National Alliance, 1130 Schofield Bldg., Cleveland, O.

Poročilo

finančnega tajnika SNZ za mesec februar 1919.

Prejemki: Rezit št. 536 do 579.

Darovi, članarina in narodni davek

S. N. Z.

Podr. Dr. Anton Korošec št. 2,

Collinwood, O., \$25. Carmen Korčec

\$10. Frank Korčec št. Josip Jenč št.

Josip Zalokar št. Anton Grdina št. 660,

Zvez J. Z. T. D. za zastavo \$36. Fr.

Podbešek št. 25. Frank Stušek št. 50c.

John Modoc št. Frank Jeruc št.

Rev. F. Saloven št. Josip Puntar št.

Frank Petelic št. Anton J. Kostello

št. 25. Frank Petek št. Rudolf Trdin

št. 25. Frank Klopčič št. Frank Kobilšek

št. 25. Anton Klopčič št. Anton Strukelj

št. 25. Simon Kokole št. Adolf

Sehat št. 1. Ludvik Urbajs št. Josip

Furlan št. Mike Kožar št. Louis Ka

lin št. M. Brošine št. Jos. Barbč

Frank Bruder št. 50c. Frank Bruder

ml. št. 25c. Frank Recelj št. John

Setini št. 50c. Frank Sebat št. 25c.

John Vidrh št. 45c. Josip Gende št.

John Pražen št. Franci Maiš Šoc.

Anton Kastig Šoc. Anton Uranč Šoc.

Anton Tomšič Šoc. Frank Strehar Šoc.

John Somida Šoc. Andrej Urbanč Šoc.

Fr. Levstik Šoc. Mihail F. Kobal Šoc.

An-1

ton Jeruc Šoc. Frank Levstik Šoc.

Za skoko I. V. S. zborna Št. 50. Martin

Janečič Št. 4. Avgust Lipovšek Št.

Valentin Jugovic Št. 70. Joseph Omer

za Št. Ivan Kušar Št. Joseph Kremec

št. 25c. Anton Malešič Št. 25c. Joseph

Beribak Št. Joseph Arch Št. 25c. Anton

Gregorich Št. Mat. Tursich Št. 25c.

Math. Maresich Št. John Petrovčič

Št. 1. Clancarina podr. Št. 7 \$15.75. Podr.

Št. 7 za razglasnice \$2.50. Podr. Št.

2 članarina Št. 3.75. Valentijn Marko Št.

Rev. J. E. Schiffrer Št. Frances

Brie Št. John Klun Št. Karol Pakiz

500c. Frank Campa Št. Ivan Campa

## Novice iz Jugoslavije.

(Nadaljevanje s 1. strani.)

literina, ker so mi dovolili zavetje pred dežjem.

Eden vojakov, tujih stražnikov, je nenačoma vstal in odšel ven. Po približno 12 minutah se je vrnil v spremstvu učitelja Zuccona, odpadnika. Vojak ga je bil šel iskat. Komaj je vstopil Zuccon v sobo, že je začel kričati: "Nesramni Slovani! Umazane svinje! Ali me vidiš? Ali me poznaš? O, ko bi te mogel umoriti! Ako bi te ne bili dobili karabinijeri, bi že videl..."

Družba pri mizi — sami Italijani — so se tako razburili, da sem se začel batiti za svoje življive.

"Protestiram proti temu!", sem rekel vojakom; "nihče nima pravice napadati me. Branite mene!"

"O, to ni nič, to ni nič", je odvrnil neki vojak. Protestiral sem znova in šel na to iz sobe, da vam na vlak. Deževalo je še vedno. Iz sobe se je oglašalo divje kričanje proti meni in proti Slovanom v splošnem. To je trajalo najmanj pol ure.

Vsek trenutek sem pričakoval, da bo besna družba padla po meni!

Vojaki — trije od njih — so me porinili na vlak v oni voz, kjer je bil tudi Zuccon in njegova družba. Celi čas so se norcevali iz Jugoslovanov. Puhali so mi v obraz dün smodk, plesali pred menoj in veselo kričali, ker so se mogli znašati nad slovenskim duhovnom.

Predno je Zuccon zapustil vlak, me je udaril s pestjo po glavi, kar najbolj me je mogel, na veliko veselje cele družbe. Toličko da nisem padel; opotekel sem se in se vjel za naslonjalo, držeč se tako par minut popolnoma omamljen. Kri mi je udarila v glavo, ki me je zacela strasno boliti in me bolela še par dni potem. Se sedaj cutim od časa do časa šumenje v glavi. Vojaki moga spremstva so se smeiali: "O,

to ni nič, popolnoma nič!" in nobeden izmed njih ni nastopil proti učiteljevemu činu.

V Piranu so me zelo surovo sprejeli na postajo karabinijerov. Nato so me vrgli v jéco. 18. decembra so me privedli pred stotnika: "Le se Vaša častitljivost brani, vragovigovati v italijanskem jeziku..." je pricel stotnik, toda jaz sem ga takoj prekinil: "V Corte vendar ne morem pridigli italijanski, ker so tam sami Slovenci in bi tudi ne razumeli."

"Ne, toda ako tudi vsi ne razumejo italijanski, nekateri vendar razumejo in ti morejost ostalim raztrolmačiti one besede, katerih niso mogli razumeti", je odvrmil kapitan Santi (tako se je imenoval stotnik). Na ta njegov odgovor sem kot razumen mož utihnil. Odpeljali so me nazaj v zapored. Ob 12:45 sta stopila v moj celico dva karabinijera, da me odvedeta na postajo v Sveti Luciji, odkoder sem imel z vlakom odpotoviti v Koper.

Ko smo dosegli na trg, sem opazil kakih dvajset ljudi, barab, katere je nabral Zuccon in še nekateri drugi, katerih imena pa ne vem.

Tako se je pričelo kričanje: "Slovanske svinje! Farška svinja, ki dela slovansko propagando! Ubite ga! On je Hrvat" itd. Ker je postajalo obnašanje zbratnih ljudij vedno bolj preteče — začeli so mi pljuvati v obraz, vleči me za haljo, metati varne pese in me tolči s pestmi — sem se zopet začel batiti za življenje. Kraljevi karabinijeri, ki so pazili na me, so gledali počenjanje mirno in smehljajo.

To je trajalo od 12:45 do 1:30, ko sem stopil na vlak. Toda s tem še ni bil konec. Čelo pot od Sveti Lucije do Pirana so renegati in italijanski delavski sloji (otroci, dečki in dekle ter ženske) kričali in mi grozili. Italijanski vojaki so se srejali... Došli smo na postajo Sveti Lucija - Portorož. Karabinijeri so me prisilili, da sem se moral vse-

sti, tako da niti stati nisem smel po svoji volji.

Sedel sem tam kake pol ure; možica me je še vedno zasmehovala, otroci so me porivali in vlekli, in vse to so gledali moji stražniki smehljajo in ničesar rekli k temu.

Ob dveh popoldan so me odpeljali. Zuccon in njegova družba sta se pozurila. Kaj sem prestal od dveh do pol štirih, se ne da popisati. "Doli s Slovani! Slovanske svinje! Na všeča s Slovani!"

"Ne, toda ako tudi vsi ne razumejo italijanski, nekateri vendar razumejo in ti morejost ostalim raztrolmačiti one besede, katerih niso mogli razumeti", je odvrmil kapitan Santi (tako se je imenoval stotnik).

Na ta njegov odgovor sem kot razumen mož utihnil. Odpeljali so me nazaj v zapored. Ob 12:45 sta stopila v moj celico dva karabinijera, da me odvedeta na postajo v Sveti Luciji, odkoder sem imel z vlakom odpotoviti v Koper.

Ko smo dosegli na trg, sem opazil kakih dvajset ljudi, barab, katere je nabral Zuccon in še nekateri drugi, katerih imena pa ne vem.

Tako se je pričelo kričanje: "Slovanske svinje! Farška svinja, ki dela slovansko propagando! Ubite ga! On je Hrvat" itd.

Ker je postajalo obnašanje zbratnih ljudij vedno bolj preteče — začeli so mi pljuvati v obraz, vleči me za haljo, metati varne pese in me tolči s pestmi — sem se zopet začel batiti za življenje. Kraljevi karabinijeri, ki so pazili na me, so gledali počenjanje mirno in smehljajo.

To je trajalo od 12:45 do 1:30, ko sem stopil na vlak. Toda s tem še ni bil konec. Čelo pot od Sveti Lucije do Pirana so renegati in italijanski delavski sloji (otroci, dečki in dekle ter ženske) kričali in mi grozili. Italijanski vojaki so se srejali... Došli smo na postajo Sveti Lucija - Portorož. Karabinijeri so me prisilili, da sem se moral vse-

lijanskih vojakov, ki so šli na do pust, so se ustavili pri nas, nahajščani od Zuccona, so me hoteli umoriti. Neki starejši vojak, bolj pameten kot ostali, jim je odgovarjal. Otroci so mi še dalje nagajali in me tepli. Končno je vendar dospel vlak. Koso me karabinijeri potiskali v tovorni voz za teleta, me je nekata baraba, nahajščana od Zuccona, zgrabilna za ovratnik ter povzročila s tem obilo smeha. Stal sem na voz, tako da me je mogel vsakdo videti. Kričanje ni ponehalo. Bilo je kaže, izroči mi to svinjo, tega Hrvata, in pusti mi, da ga umorim, da mu uničim njegovo življenjsko silo in ugasim svojo žeko z njegovo krvjo. O, ko bi smel..."

Zuccona pesti so bile pod mojim nosom, moje življenje je bilo v nevarnosti! Stražniki so ga nekoliko zadržali, toda vpitje in udarec so se nadaljevali. Nekaj ita-

briških zadnjih ur so se skočila na voz, da bi me potegnila doli, toda orozniki so ju potisnili nazaj. Ko je učitelj videl, da se mi ne bo posrečilo, dobiti me življenje, je na vsak način hotela dobiti živega v roko. Napačno so še enkrat voz, toda brez uspeha. Predno se je pricel vlak premikati, mi je učitelj zaklical: "Hotel sem te dobiti v roke, Slovan, da bi izpeljal často bridrosti do dne..." Morete si sami predstavljati, kakšno odhodnico so mi nopravili, krice, gróze in pljuvaje name.

18. decembra sem spal v Kopru v roke, je poklical svoje u-

čence in jih nagovoril: "Pridite sem, moji učenci, in oglejte si še enkrat tega slovanskega duhovnega.

ter mu pljunite v obraz; storite to, ker vam pravim jaz, vaš učitelj, Italijan!" Otroci so pričeli pljuvati name, odrasleni so jih posnemali v tem in končno se jim je pridržala tudi vredna žena učitelja, ki je doma iz Kopra. Tu

di ona me je opljuvala in hujščala ljudi.

Množica me je na vsak način hotela dobiti živega v roko. Napačno so še enkrat voz, toda brez uspeha. Predno se je pricel vlak premikati, mi je učitelj zaklical:

"Hotel sem te dobiti v roke, Slovan, da bi izpeljal často bridrosti do dne..."

Morete si sami predstavljati, kakšno odhodnico so mi nopravili, krice, gróze in pljuvaje name.

18. decembra sem spal v Kopru na slami in brez večerje.

Opustil letos voščiti svojim odjemalcem

Nikakor bi ne bilo umestno, da bi

## ANTON ANŽLOVAR

6202 St. Clair Avenue

Cleveland, O.

opustil letos voščiti svojim odjemalcem

Ob enem se pa priporoča birmancem in birmankam za nakup svojih potrebščin, posebno

RAZNE OBLEKE PO NAJNOVEJŠI MODI,

VENCE, ROKAVICE

in drugo v to svrhu spadajočo obleko.

Priporoča se zlasti botrom in botricam za nakup raznega blaga po najnižji ceni.



SVOJI K SVOJIM!

# OD ZIBELI DO GROBA.

V življenju so dnevi veselja in žalosti. To je naša usoda in v tem si pomagamo naprej in skušamo izboljšati svoje stanje in v tem tudi umrjemo prej ali slej.

Gotovo je, da je življenje in veselje prej, nego tista neprijetna rakev, zato naj bode tudi moje današnje priporočilo prvo to, kar Vas zanima in kar Vam koristi in kar Vi potrebujete.

Samo na sebi je umevno, da se moramo v prvi vrsti ozirati na ženstvo, da ne bo zamere, ker smo v Ameriki— posebno gospodinje in matere, kuharice in one, ki hočejo razveseliti male novorojenčke z novimi VOZICKI, ki se jih lahko pelje v park. Dalje priporočamo POSODO in vso ženitvanjsko pripravo, kakor POHIŠTVO, PEČI, preproge in druge potrebščine.

Tudi naši možaki in avtomobilisti imajo svoje zavetje, kadar se avtomobil zbosi, kadar se na hiši začne lupiti koža in kadar streha vodo pušča.

Kar se pa tiče drugega oddelka, tega ne vasiljujem, samo zapomnite si to, da lahko pokličete vsako uro po noči ali po dnevi na katerikoli telefon, da imam najboljšo voljo Vam ustreči po Vaših željah, naj si bode z ambulanco ali v slučaju pogreba.

Vedite tudi, da ima vsaka trgovina svojega poslovodjo in da je red in točnost najboljša postrežba.

ANTON GRDINA,  
pogrebni zavod.

JOHN J. GRDINA,  
trgovina za avtomobile in železo.

FR. J. JAKŠIĆ in KREMŽAR  
za pohištvo.

decembra so me prepeljali sem (v Trst) v zapor v ulici Via Tri-gor, kjer se nahajam še sedaj, ne da bi bil le enkrat zaslišan.

15. decembra je Zuccon povabil vse italijanske častnike (v Sveti Luciji) na obed in pri tej priliki jih je hujškal proti Jugoslovom v splošnem, zlasti pa proti domaćim duhovnoma.

Jaz sem vedno opravljal službo božjo za Slovence in Hrvate v Sveti Luciji — narodna stvar je že počasi napredovala — in pozival prebivalce, naj pošljajo svoje otroke v solo družbe sv. Cirila in Metoda — in otdot Zucconova maščevalnost!

Na praznik vseh svetnikov je stopil v cerkev v Sveti Luciji, snel podobo sv. Cirila in Metoda, jo nesel ven, vrgel na tla in jo raztrgal na tisoč koscev.

Pri belem dnevu je Zuccon povabil slovensko dekllico Vizintin za vrat in jo pobil na tla, samo radi tega, ker je Slovenka.

Foskušal je ustreliti Slovenca Benetič (četa in hčer), samo zaradi tega, ker cutita slovensko. Benetič mu je odvzel samokres in ga izročil poveljujočemu častniku posadke v Pirani; Zuccon pa se dela še vedno velikega na svobodi, čeprav mu je bilo odvzeto orožje. Neki slovenski ženi, ki živi blizu sole, je reklo: "Se daj, ko so prišli Italijani, sem jaz vaš bog!"

Absolutna je prepovedano govoriti na ulici slovenski! V Corte je bila izdana oderdba, da se mora v šoli podučevati italijanski.

Vojaki, ki so me spremljali, so mi rekli: "V Corte ne smejo več govoriti slovenski, govoriti bodo morali torej italijanski!" Na mome mesto so poslali nekega italijanskega vojaškega kaplana, ki zna toliko slovenski, kot jaz kitajski. Ubogo ljudstvo!

Tz tega, kar sem Vam povedal, boste lahko spoznali, da je bilo vse to uprizorjeno iz same zlobe. Tako se je godilo nam, ki smo za K. Zakrajšek, jaz po svojem miš-

govarjali in branili narodne krošti. In jaz nisem bil edini! Danes so prignali dr. Breclja iz Gorice.

Dr. Robba je povedal mojemu nečaku, da me ne bodo postavili pred sodnijo, da sem temveč interterniran.

In moja krvda?

1. Hotel nisem pridigati v italijanskem jeziku;

2. dokazoval sem nekemu italijanskemu častniku, da bo istrsko

vprašanje oddočila edinole mirevan konferenca;

3. največja moja krivda pa je, da sem Slovenc.

Prosim Vas, gospod, da sporočite vse to vladu v Belgradu (slabega sem združja — ječa je ječa — in nisem kriv) ter jo pozovete, da podvzame korake, in izpostavite ne samo mojo svobodo, temveč svobodo vseh mojih bratov Slovencev in Hrvatov, ki ginejo tu."

Trst, 14. januarja 1919.

Andrea Nartnik.

## DOPISI.

FOREST CITY, PA.

Zelo zanimiva je bila igra, ki jo je priredilo pevsko društvo "Zvon" in za post času primerna, pač pa ni bil primeren duet, katerga je vsilil Nace iz New Yorka, kateri je pripomogel v toliko, da je bilo najmanj \$50.00 pri prireditvi. Zaradi tega dueta ni bilo ljudi, ne pa radi igre. Ako gospod Hude v G. N. trdi, da igra ni bila primerna, je pač po svoje misli, kajti tukajšnji ljudje še niso tako pokvarjeni in vedo, kaj je prav in kaj ni. Mr. Hudeta pa dolžimo za vzrok vsega tukajšnjega prepira zastran tega. Pravijo, da je Mr. Hude "magneticen" — no, če bo povsod tako magnetičen in povsod tako napravil, kakor je tukaj, ne bo dobro za G. N.

### OD NEKOD.

Kot Slovenec, kateri se zanima za slovenski napredek po Ameriki, bere različne časopise, tako tudi jaz berem liste, kateri pišejo različne stranke.

Težko mi je pri sreču, ko berem liste in ne vidim v njih drugega, kot osebne napade in prepire. — Danes, ko bi moral vsi časnikarji po Ameriki delovati skupno roko v roki za v korist našim siromatom v starem kraju, se pa prepirate med seboj. Kar se tiče Rev. K. Zakrajšeka, jaz po svojem miš-

ljenju mu dam čisto prav. Poznam ga že 17 let in do danes še nisem nič napačnega spoznal v njegovem delovanju. Poleg svojih težkih duhovskih dolžnosti je vedno deloval in še deluje po svojih močeh za napredek slovenskega naroda v Ameriki. Njegovo mišljenje je bilo pred 17. leti isto kot je danes.

Vprasil bi pa bando izgnanih avstrijskih študentov na Cortland St., kolikor je že v izpremenili svoje prepričanje? Ako bi mi hoteli odgovoriti, kakor odgovori mož možu, glasilo bi se približno tako-le: "Prodali smo in še prodajamo svoje prepričanje za kozarček pive." Berem predsedarski list približno devet let. Kolikor je ta list spremenil svoje prepričanje, ne vem. Lahko bi pa rekel, da vsako leto dvajsetkrat. Čudno se mi pa zdi, ko ta list večkrat spominja svoje dopisnike, da se ne priobčuje osebnih napadov. Kar pa piše ta list proti Rev. K. Zakrajšeku, niso osebni napadi, ampak "utrinki". Kdor je čital G. N. zadnja dva meseca, ta je videl, kako lažnjivi utrinki so padali sedaj na osmo cesto v New Yorku in pa v Chicago. Toda ti utrinki so nastali v glavi neke pijane osebe pod imenom B. približno tako-le: "B." se ga je pošteno navlekel.

Igra bodo priredili naši fantje klubu Sv. Štefana. Igrali bodo "Repovščev". Igra bode nekako konec maja.

Mrs. Kušar je bila na zadnje dni "busy" da je večkrat rekla, da ne želi več svilnih nog. In kako bi načel, vsaj je obredila skoraj ves Blue Island in ves "loop" da bi več domoci poslala domov

Domov grede je prišla glava v dotik s kakim trdim predmetom in tako so nastali utrinki. Ko je pa svojega mačka prespal in videl, da njegovi utrinki niso zadeli, pa pravi, da so ti utrinki "kar tako tja v en dan."

Kmalu bodo prohibicija in utrinkov ne bo več.)

Delavec.

### CHICAŠKE NOVICE.

Nevarno je zboldil M. J. Potocnik iz Blue Islands za influenco. Bil je previden s sv. zakramentom za umirajoče. Vendar hvala Bogu, zdravje se mu hitro vrača in upamo, da bode kmalu ozdravel.

Mladenički klub Sv. Štefana gre počasi naprej po začeti poti. Klubova dvorana na 1823 W. 22 Street dobiva počasi lice pravega kluba. Kegljišče zbira večer za večerom vedno večje število igralcev, enako "pool table". Te dni dobijo še nov "piano player" in nove stole in mize. Po veliki noči dobijo klub "charter" in ko bodo

to rešeno, bodo imeli pa slavnostno otvoritev kluba. Več odličnih govornikov iz mesta je povabiljenih, ki so vsi obljubili svojo pomoč.

Celo vrsto naših mlađenčev je bilo preteklo nedeljo sprejetih v društvo Kolumbovih vitezev. — Med njimi je bil tudi naš dobr Mr. Joe Merlak, ki je srečno prestal vse tri "degree-je" in se še danes smejte. Pravi pa, da je ponos za vsakega katoličkega mlađenča biti "knight" — "vitez". I bet you, da je! Tako imamo že celo vrsto Slovencev v tej organizaciji.

Igra bodo priredili naši fantje klubu Sv. Štefana. Igrali bodo "Repovščev". Igra bode nekako konec maja.

Mrs. Kušar je bila na zadnje dni "busy" da je večkrat rekla, da ne želi več svilnih nog. In kako bi načel, vsaj je obredila skoraj ves Blue Island in ves "loop" da bi več domoci poslala domov

v staro domovino ubogim sirotom. V resnici je hvale vredno, koliko je naše zavedno ženstvo storilo za pomoč v staro domovino. V resnici, žene in dekleta, kakor Mrs. Kušar, Miss Chernoff, Miss Mary Merlak, Miss Gregorich zaslužijo, da jih bi prvi predsednik Jugoslavije povabil enkrat na večerjo v Jugoslavijo, da se jim bode zahvalili za obilni trud, katerega so imeli.

Mr. V. Predovič je mož, kakoršnahi bi moral Slovenci več imeti, pa bi bilo drugace. Te dni smo imeli priliko od blizu obču-

dovati njegovo delo pri Jugoslav na belo nedeljo med sv. mašo ob 8. uri.

Društvo Sv. Jurija Kat. Boršt. bode na belo nedeljo obhajalo svojo 20-letnico obstanka. Društvo naše iskrene častitke!

Naša nova deklica Marijina družba bode imela slovenes cerkevni sprejem v družbo prvo nedeljo meseca maja. Vsa dekleta se vabijo, da se pridružijo temu lepemu društvu.

**KUPUJTE VOJNO - HRANIL - NE ZNAMKE.**

Prvo sv. obhajilo otrok bode

## V vaše stanovanje se prav lahko napelje elektrika.

Nikar se ne bojte napeljati električne luči v vaše stanovanje radi tega, ker mislite, da vam bodo razkopane sobe, podrite stene in ströp pokvarjen. — Vsak več podjetnik lahko napelje električno žico v stanovanje brez da bi pokvaril Vaše dosedanje naprave, ter bo naredil delo takoj lepo in čedno, da ne bo ničesar vedel, da je bila elektrika napeljana v hišo šele/sedaj in ne, ko je bila hiša postavljena.

Popolnoma se lahko zanesete na delovčnost spodaj navedenih podjetnikov. Vprašaj enega izmed njih za podrobnosti in pojasnila glede našega načrta za napeljavo elektrike v stare hiše, po katerem imam dovoljeno, da plačaš stroške v malih mesečnih obrokih.

Fitch Electric Co.,

1005 E. 105th St.,

Eddy 2366, Prin. 1265 W.

Harrington Electric Co.,

413 Caxton Bldg.,

Main 6177, Cent. 7591 R.

Kerber Electric Co.,

8512 Broadway,

Broad. 1286, Union 682 W.

Lakewood Electric Co.,

11408 Detroit Ave.,

Marlo 985, Highland 580 L.

The Light House,

8305 Cedar Ave.,

Gar. 6088, Prin. 1448 W.

Paramount Electric Co.,

Sheriff St., Market,

Main 4341, Erie 85.

Service Electric Co.,

2082 E. 4th St.,

Main 40, Cent. 246.

Berg-Clark Electric Co.,

10207 Euclid Ave.,

Gar. 5600.

Citizens Electric Constr. Co.,

1040 Superior N. R.

Pros. 116, Cent. 1434 W.

Electric Constr. and Sales Co.,

940 Prospect,

Pros. 2692, Cent. 2520 L.

## THE ILLUMINATING COMPANY.

ILLUMINATING BLDG., PUBLIC SQUARE.

# TO JE ZADEVA ČASTI

Da smo dobili zmago, dobili jo šest mesecev preje, kakor si je kdo misil mogoče - smo šli v velike dolgove za veliko ton švinca za veliko funтов fižola, toliko čevljev lesa in toliko jardov blaga, toliko konj in mul toliko odeje in čevljev.

Nekaj od tega se je porabilo že pred enajstom novembrom, nekaj pa ne. Nekaj je bilo plačanega z denarjem prejšnji vojnih posojil nekaj biljnov dolarjev je pa še ostalo dolga. Nekaj blaga se bi porabilo v teku prihodnjih mesecev - vse pa kar je bilo pripravljeno za uporabo, je pomagalo k temu, da smo dobili zmago šet mesecev preje ter je tako prihranilo stotisoč amerikanskih življen. Vse pa mora biti plačano, kakor je bila pogodba. To so dolgočas.

Seveda bomo plačali.

Vprašanje je samo, koliko jih bo vsak izmed nas kupil.

Odloči se takoj sedaj.



GOVERNMENT LOAN ORGANIZATION  
Second Federal Reserve District  
LIBERTY LOAN COMMITTEE  
120 Broadway - New York

SLOV. NARODNA ZVEZA  
V AMERIKI.

(Nadaljevanje z 2. strani.)  
soc. Stanko Mlakar \$1, I.M. \$1, Mary  
Burgar \$2, Ivanka Klun \$2

Naseljina Indianapolis, Ind.: Rev.  
Ciril Orandač \$5, Ludvik Stančić \$5,  
John Šabec \$5, Frank Šabec \$5, Mike  
Dugar \$5, Josip Gaćnik \$6, Franjo Ci-  
merman \$5, John Penc \$5, Jernej  
Kastelic \$5, Anton Rudman \$5, Jak.  
Strgar \$5, John Vidmar \$7.50, Mart-  
in Češnik \$4, Mike Jurman \$3, Andr.  
Rutar \$2, Martin Andražna \$2, Anton.  
Petrič \$2, Anton Debevc \$2, Josip  
Može \$2, John Kocjan \$2, Frank Ra-  
deš \$2, John Urnjarič \$1.50, Anton  
Garbač \$1.50, Louis Rudman \$2, Fr.  
Urajan \$1, Franjo Markič \$1, Martin  
Mavšar \$1, Josip Perkan \$2, Matija  
Sinkovič \$1, John Vidmar \$1, Frank  
Rutar \$1, Fran Berlot \$1, Andrej  
Kajšč \$1, Louis Medvejšek \$1, Ma-  
tija Repše \$1, Lovrenc Macek \$1, Josip  
Volkar \$1, Louis Pertovt \$2, Anton  
Sekuloč \$1, John Flais \$1, John Božič  
\$1, Jabol Savinek \$1, Josip Koren \$1,  
John Kovac \$1, Josip Krapac \$1, A.  
Smrdel \$1, Franj Pajer \$1, Louis Ban  
\$1, John Margalja \$1, Franek Fon \$1,  
Louis Stranič \$1, Frank Mikolič \$1,  
Elijah Tljevič \$1, Frank Jerančič \$1, An-  
ton Medvejšek \$1, Josip Smrdel II.  
\$1, Anton Smrdel \$1, Sam Matič \$1,  
Josip Mrvar \$1, K. Kramošek \$1, Josip  
Urnajarič \$1, John Pirnat \$1, Frank  
Mohorčič \$2, Frank Kenik \$5, Josip  
Sintič \$5, Podr. št. 6 članarina \$3,  
Rev. Fr. Saloven \$2, Mike Kožar \$5,  
Frank Pirnar \$5, Josip Vegel \$5, Fr.  
Recelj \$5, A. J. Kastelic \$5, Fr.  
Stusek \$5, Math Komp ml. \$5, John  
Modic \$5, M. Hartel \$5, Rudolf  
Terdin \$5, Anton Strukelj \$5, Jak.  
Strukelj \$5, Anton Klopčič \$5, Ant.  
Urančič \$5, John Pražen \$5, Adolf  
Sebat \$5, Anton Kastiglje \$5, Lov.  
Urančič \$5, Anton Jernc \$5, Math  
Komp st. \$5, Josip Skraba \$5, Mi-  
hael Karauš \$5, F. Novak \$5, Lud.  
Urbančič \$5, Ana Kastelic \$5, John  
Zupančič \$5, Podr. št. 7 članarina  
\$4.50, John Malesič \$5, Anton Gre-  
gorič \$5, Anton Malesič \$5, John  
Žefran \$5, Math. Marcic \$5, Iv.  
ZZupančič \$1, Ivan Gotlieb \$5, Ivan  
Kušar \$1, Helena Zlindra \$10, Car-  
men Korče \$25, Frank Suhadolnik  
\$5, Rev. John J. Oman \$10, Helena  
Kušar \$25, Frank Kenik \$25, Josip  
Zalokar \$25, Agnes alokar \$10, Capt.  
John Jager \$25, Josip Perko \$25, Fr.  
Hudovernik za razglednice \$5. Z  
Skupaj ..... \$623.45

Izdatki:  
Cek 50. Literary Digest ..... \$3.50  
" 60. L. Z. kot organizator ..... 80.00  
" 61. P. S. vožnja iz Clevelan-  
da v Washington in nazaj ..... 65.00  
" 62. P. S. brzjavke ..... 30.26  
" 63. The Forman Bassett Co.  
za pisalne potreščine ..... 2.90  
" 64. Tajniku za znanke, eks-  
pres in drugo ..... 10.50  
" 65. J.N.S. c.o. podr. št. 2. 25.00  
" 66. Za knjižice The Jugoslav  
of Cleveland ..... 12.00  
Za Ameriški Jugoslav Relief. 234.50  
Skupaj ..... \$463.75

**PAIN-EXPELLER**  
je postal domaća beseda v vsaki slovenski džurnini  
radi neprekosljivega čina pri tolikih bolečinah in  
nadlogah.  
Sedajna razmere so nas primorale, povišati ceno na  
35 in 65 centov za steklenico, ako hočemo, da ostane  
iste kakovosti in da enako učinkuje.  
S tem imate jamstvo, da staro, dobro sredstvo z isto  
močjo tudi dobite. Nikar se daje premotiti z nizjo  
ceno ničvrednih ponaredob.  
Starci, pravi Pain-Expeller dobete le v zavitku kot je  
tu naslikan. Pri kupovanju pažljiv, za zdroj znamko.  
Pravi Pain-Expeller je dobiti v vseh uglednih lekar-  
nah in naravnost od nas. Stekljenica za 65c. je ko-  
risterica kot pa za 35c. ker obsegajo več kot dvakrat  
toliko.

**F. AD. RICHTER & CO.**  
74-80 Washington Street, New York

## John Gornik

## SLOVENSKI TRGOVEC IN KROJAC

6217 ST. CLAIR AVENUE

se priporoča za nakup MOŠKE IN DEŠKE OPRAVE.  
Izdeluje MOŠKE OBLEKE po naročilu točno in ceno.

**Za Cistenje Oblek!**  
POKLICITE NAS PO TELEFONU  
ALI PA SAMI PRINESITE  
NAŠE DOBRO DELO IN POSTREBA JE ZE VEC LET POZNANO KOT NAJBOLJE

The Frank's Dry Cleaning Co.

URAD IN DELAVNIČKO  
1361 East 55th Street  
Nasproti Lake Shore Banks

TELEFONI CENTRAL ROSEDALE 5694

COLINWOOD PODRUŽNICA  
15513 Waterloo Road  
Zvezan 15th St.

## NAZNANILO

Posestva katera imamo mi za prodati so sledenca:  
Eno posestvo na vogalu za več trgovin.  
Eno posestvo na vogalu za dve trgovini.  
Eno posestvo, residence z 7 sobami.  
Eno posestvo, residence s 12 sobami.  
Eno posestvo, residence z 7 sobami in kopališčem.  
Eno posestvo, residence z 8 sobami in kopališčem  
in garage.

Eno posestvo, residence z 9 sobami.  
Dve posestvi, residence z 8 sobami in kopališčem.  
Eno posestvo, residence z 10 sobami in kopališčem.  
Eno posestvo, residence z 4 sobami in kopališčem  
in približno en aker sva zraven na Blvd.

Vsa zgoraj navedena posestva so v dobrem redu in  
zelo po ceni ter se lahko kupijo na lahka odpplačila. Za-  
torej bode v vašo lastno korist če se oglasite pri nas pre-  
dno kupite kje drugje.

Imamo tudi zelo veliko lotov v različnih lokalih po  
nizkih cenah.

ST. CLAIR REALTY CO.  
6313 ST. CLAIR AVE.

**POZOR**  
člani in članice podružnice Wood-  
row Wilson št. 7 SNZ. v Chicago.  
Podpisani uljudno naznamen, da se prihodnja redna seja vrši v  
soboto dne 6. aprila, ne pa, kakor navadno tretjo soboto v me-  
seci in to radi velikonočnih praz-  
nikov. Želeti je, da se te seje pol-  
noštevilno udeležite.

Narodni pozdrav,

Ivan Kušar, tajnik.

## Quo Vadis Italia?

Jos. F. Faletti

## Načrti Italije.

Politiki, ki so dobro poučeni o  
pričilih v jugoslovanskih obmors-  
kih pokrajinal, ne morejo razu-  
neti, zakaj Italija zahteva zase-  
te pokrajine ter absolutno kontro-  
lo nad jadranskim morjem. Italija  
se sklicuje na "strategične" po-  
trebe, na samoobrambo pred "na-  
padom", med tem ko skrbno pri-  
triva svoj pravi namen.

Italija ima dosti svojega morja,

ona ne potrebuje novih pristaniš-

ima jih itak več kot dovolj. Tudi

se ji ne gre za tistih par stotisoč

Italijanov, ki žive na jugoslovans-  
kem ozemlju. Italija sanja o no-  
vem rimskem imperiju, o gospod-  
stvu nad sredozemskim morjem,o kontroli nad svetovnim prome-  
tom. Ona hoče, da bi ji Jugoslo-  
vani plačevali izvozni in dovozni  
davek na svoj lastnej zemlji.—Italija hoče trgovsko in ekono-  
mično zadaviti Jugoslavijo takoj

pri njenem rojstvu.

Jugoslavija.

Ko je Napoleon Bonaparte 1.

1809. premagal Dunaj in ustanovil

Ilirijo (Jugoslavijo), je pesnik

Vodnik zapel:

Na Grecije čelu Korinto stoji,

Ilirja pa sredi Evrope leži;

Korintu so rekli: "Helensko oko",

Ilirja pa prstan Evropi naj bo

Jugoslavija je sreča Evrope, vez

med vzhodom in zapadom, med

severom in jugom, med orijentom

in zapadom, preko katere vodijo

svetovno prometno žile.

Direktna železniška zveza Ham-

burg - Trst, direktna črta Petro-

grad - Varšava - Praga - Dunaj -

Ljubljana - Trst. Pred menoj leži

Diagrammatic Map of the Jugos-  
lav Territory, od Sir Arthur

Evansa, katero je izdal z dovolje-

njem britanskega geografičnega

društva. Na tem zemljevinu je za

pot do Jadranu. Jugoslavija se ne  
sme zaustaviti na Timoku, iti  
mora naprej do Črnega morja, do  
Rusije. Srbi morajo pozabiti na  
bolgarsko prešlost in misliti na  
bodočnost.

Nekega dne, ko se bodo Italiji  
streznili od opojnosti "zma-  
ge" nad Jugoslovani, bo stale  
sto in osmedest milijonov Slo-  
vanov proti njim. Soča in Kobarič  
boštja se strašnejša, kakor leta  
1917. Italijani bodo zopet kli-  
čali: Aiuto (pomagajte) ob Pia-  
vi. Ali je bodo Francija, Anglija  
in Amerika zopet pomagale? V  
tem slučaju se bodo Slovanom pri-  
držili osvete željni Germani in  
ves Iztok. Nastala bo nova sve-  
tovna vojna, se strašnejša, katera  
bo usodepolna za Italijo in cel-  
zapad.

Quo vadis Italia, — kam greš?  
Dajte narodom popolno svobo-  
do, da sami odločijo o svoji uso-  
di. Živimo v dvajsetem stoletju,  
je poslednji čas, da se s trgovino  
z narodi preneha.

Na svetu je več možnih kakor  
žensk.

Po novih preračunih je na zem-  
lji 1,700,000,000 ljudi. Od 1,038,-  
000,000 ljudi se je dognalo, da je  
med njimi 521,700,000 možnih in  
516,300,000 žensk, total 5,400,000  
žensk manj, kakor možnih. Po-  
tentatom pride na 1000 možnih  
le 950 žensk. V več deželah je pa  
število možnih še večje, kakor  
n. pr. v Aziji, Avstraliji. V Zdru-  
ženih državah je tri in pol milijon  
več možnih, kakor pa žensk. Le v Evropi in Afriki je število  
žensk večje in sicer pride na 1000  
mož - 1027 žensk. Da se je pa  
število možnih v vojnem času se  
zmanjšalo, je samo na sebi u-  
metno.

**Thrift is Power BUY W.S.S.**

## ZASTAVNIK

Frank Gašpari 37 Ansel Road  
Cleveland, O., in sledenca knjige:  
Molitvenik z napisom in debelimi  
črkami. Abecedični in Katakizme  
vezane in nevezane. Istotako la-  
liko dohite pri

Frank S. dolnik -  
6107 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Molitveniki z velikimi črkami za  
slabovidne in vse druge knjige  
iz bukvare Ave Maria

se dobe pri

## ANTONU STRNIŠA

712 E. 162nd St. Cleveland, O.

Severova zdravila, zdravje  
zdravje v družinah.

## Pomladansko

Spomladje  
kri zimo. Posledica tega stanja  
se pokaže na mestih v obliki prš-  
čev, ran in drugih kožnih bolezni.  
Monograt je obraz poln teh prš-  
čev, katerih se želite izneneti.

Severa's  
Blood Purifier

(Severov Kričistilje) je treba toraj  
vzeti vsako spomlad, pravzaprav  
vsak čas skozi leto, če je vata kri-  
čista ali znaki kažejo, da va-  
še moč pesa. Prinaša moč, čisti  
kriči in je vendarjuje v zdravem stanju,  
kakor mora biti. Naprodaj v vseh  
lekarnah. Cena \$1.25.

W. F. SEVERA CO.  
CEDAR RAPIDS, IOWA

Društvo Sv. Družine št. 11 D. S. D.,

Pittsburgh, Pa.

naznanja vsem rojakom in rojakinjam  
med 16. in 50. leti, da je pristop v  
društvo, za nedoločen čas prost. Bol-  
niške podprtje izplačuje društvo po  
\$1.00 na dan. D. S. D. izplačuje zra-  
ven smrtnine, tudi za poskodino in  
raznovrstne operacije. Za nadaljnja  
pojasnila se obrnite na sledenca odbor:

Josip Pavlakovich, predsednik, 51  
Low Road; John Golobič, podpred-  
sednik, 5021 Carnegie Ave.; George  
Weselich, 1. tajnik, 5222 Keystone  
Street; Josip L. Bahorich, 2. tajnik,  
5138 Dresden Way; Anton Skerlong,  
blagajnik, 5124 Butler St. — Mesec-  
no seje se vrši vsako tretjo nedeljo

v mesecu ob 9. uri zjutraj v K. S.  
Domu. — Rojki! Rojakinjal pristo-  
piše danes kajti jutri bo mogoče pre-  
pozno.

## Naši zastopniki.

Cleveland, O. Podružnica "Slo-  
ge", 6313 St. Clair Ave. Mr. Anton  
Strniša, 6305 Glass Ave.; Mr. Frank  
Gaspari, 887 Ansel Rd.; Mr. Jakob Resnik 3599 E. 81 St.; Mr. J. Meglič, 6713 Edna Ave.; Mr. John Mesec, 14369 Darby St.; Mr. Frank Suhadolnik, 6107 St. Clair Ave.

Brooklyn, N. Y. Mr. Josip  
Škrabe, 79 Evergreen Ave.

Bridgeport, Conn. Rev. Mich.  
J. Golob, 450 Pine St.

Bridgeville, Pa. Mr. Ivan Vrtač-  
nik, Box 595.

Forest City, Pa. Mr. Peter  
Šnoršnik, Box 279; Miss M.  
Svetec.

Houston, Pa. Mr. John Pelhart  
Pittsburgh, Pa. Mr. John Bo-  
janec, 207-52 St.; Mr. George Ve-  
selich, 5222 Keystone St.; Mr. John  
Golobič, 5021 Carnegie St.; George  
Witkovich, 5104, Butler St.

Steelton, Pa. Mr. Anton Male-  
shich, 157 Main St.

Barberton, Ohio. Mr. Joe Lek-  
šan, 149 Center St.

Chicago, Ill. Mr. Jos. Zup

# KRIŽARJI

ZGODOVINSKI ROMAN V ŠTIRIH DELIH  
Spisal: H. SIENKIEWICH Poslovenil: PODRAVSKI

Dalje.

"Kaj je to?", reče. "Ali je resnica to, kar govorite?"

"Na usmiljenje božje, kje je moje dete?" zakliče Jurand.

Duhovnik Višonjek, ki je to slišal, odide urno iz sobe, knegija pa nadaljuje:

"Cujte! Od vas so prišli k nam ljudje s pismom v lovski gradič po Danuušu. V pismu je bilo, da vas je pri požaru ranil goreč tramp... da ste napol oslepli in da želite še videti svoje dete.... In ljudje so vzelj Danuško ter odšli."

"Gorje meni!" zakliče Jurand. "Kakor je Bog v nebesih, tako ni bilo v Spihovu nikakega požara, pa tudi jaz nisem nikogar postal po nju."

Med tem se vrne duhovnik Višonjek s pismom, katero odda Jurandu in vpraša:

"Ali ni to rokopis vašega duhovnika?"

"Ne vem."

"A pečat?"

"Pečat je moj. Kaj stoji v pismu?"

Oče Višonjek prečita pismo, Jurand pa se prime za glavo in reče:

"Pismo je izmišljeno! Pečat je ponarejen. Gorje moji duši! Ugrabili so moje dete ter je hočejo ugonobiti."

"Kdo?"

"Križarji."

"Za rane božje! Treba je to sporočiti knezu! Naj pošlje poslanca k velikemu mojstru!" zavpije kneginja. "Usmiljen Jezus, reši jo in pomagaj jej!"

Po teh besedah steče tornaj iz sobe. Jurand skoči iz postele ter se jame naglo oblačiti. Zbišek je sedel kakor okamenel, toda čez nekaj časa je jel zlokobno škrpati z zobmi.

"Odkod veste, da so jo ugrabili Križarji?" vpraša duhovnik Višonjek.

"To prisežem pred razpelom!"

"Čakajtel... Mogoče! Prišli so v lesni gradič, pritožit se o vas... Zahtevali so kazens..."

"In oni so jo ugrabili!" zakliče nakrat Zbišek. Na to steče iz sobe k hlevu ter zapove vpreči v vozove in osedlati konje, sam ne vede dobro, čemu to dela. Vedel je samo to, da mora iti na pomoč Danuši... in sicer takoj... bodisi celo v Prusijo, izpuliti jo ondi iz sovražnikovih rok, ali pa poginiti.

Na to se vrne v sobo, da pove Jurandu, da so vozovi in konji že pripravljeni. Bil je gotov, da Jurand pojde z njim. Sreč mu je bilo polno jeze, bolesti in tuge, vendar pa še ni izgubljal nadeje, ker se mu je zdelo, da v družbi z groznim vitezom iz Spihova more doseči vse, da moreta ona sama napasti vso križarsko moč.

V sobi najde poleg Juranda, duhovnika Višonjka in kneginje tudi kneza, gospoda de Lorche in starega gospoda iz Dolgega lesa, katerega je knez, poizvedevši, za kaj tu gre, pozval na posvetovanje, ker je dobro poznal Križarje, prebivši pri njih dolga leta v sužnosti.

"Treba nam je postopati previdno, da ne napravimo napake s svojo naglico, in tako ne pogubimo dekllice", reče gospod iz Dolgega lesa. "Treba je napisati velikemu mojstru pismo, in ako ga, svetli kněz, napišete, pa pojdem z njim k njemu."

"Pismo vam dam in vi ga odnesete", reče knez. "Nočem dopustiti, da bi bate poginilo, tako mi pomagaj Bog v sveti križ! Mojster se boji vojne s poljskim kraljem ter mu je mnogo mar za to, da mene in mojega brata Semka pridobi za se. Ako ni bila ugrabljena na njegovoovelje, oni gotovo zaukaže, da jo nam oddadu."

"Ako je bila pa ugrabljena na njegovoovelje?" vpraša duhovnik Višonjek.

"Dasi je on Križar, je vendar mnogo poštenejši od drugih, in kakor sem vam rekel, on si rajše želi pridobiti me nego razsrditi. Jagielova moč ni nikaka šala. Hej, škodovali so nam, dokler so mogli, toda sedaj so spoznali, da bo slabo, ako tudi mi pomagamo Jagielu."

Ali gospod iz Dolgega lesa spregovori:

"Res, Križarji ne store nicesar zaman, zato mislim, da so jo ugrabili le radi tega, da izpulijo Jurandu meč iz rok, da dobe od njega bogato odkupnino ali pa da jo dado za koga v zameno."

Tu se obrne k gospodu iz Spihova:

"Koga imate sedaj vjetega?"

"De Bergova", odvrne Jurand.

"Ali je to znatenit človek?"

"Zdi se mi, da je."

Gospod de Lorche, zaslavljeni imen de Bergova, jame povpraševati po njem, in ko izve, za kaj tu gre, reče:

"To je sorodnik grofa Geldrija, velikega dobrotnika reda in sin z Križarje kaj zaslužne rodbine."

"Tako je", reče gospod iz Dolgega lesa, preloživši navzočim njegove besede. "De Bergovi so imeli velika dostojanstva v redu."

"Pa sta tudi Danveld in de Loeve trdovratno zahtevala njevega osvobojenja", reče knez. "Komaj je kateri odpril usta, dejal, da Bergov mora biti izpuščen. Kakor je Bog v nebesih, tako je brezdvomno to, da so oni deklico ugrabili radi tega, da rešijo de Bergova."

"Zato jo tudi vrnejo", reče duhovnik.

"Toda vendar moramo vedeti, kje je", reče gospod iz Dolgega lesa. "Recimo, da nas veliki mojster vpraša: 'Kому naj zapovem, da naj jo odda?' Kaj mu hočemo odgovoriti?"

"Kje je?" zahrumi Jurand. "Gotovo je niso pustili bližu meje od strahu, da bi jim je kdaj ne izpultil, marveč so jo odpeljali kam daleč."

Ali Zbišek spregovori:

"Najdemo jo in jo rešimo."

V knezu nakrat vskipi dolgo potlačena jeza.

"Ti pasje bratje so jo odnesli iz mojega gradiča ter me s tem osramotili, cesar jim tudi ne odpustim, dokler bom živ. Dovolj mi je njihovih izdajstev, njihovih napadov! Bolje je imeti same volodlake za sosedce! Toda mojster mora komture kaznovati, deklico vrniti ter poslati k meni poslanec, prosit me, da mu ne zamerim. Drugace je naše prijateljstvo pri kraju."

Na to vdari z roko po mizi in doda:

"O da! Brat iz Plocka pojde z menoj in Vitold ter vsa moč kralja Jagiela. Dovolj mi je te svojeglavnosti. Celo svetnik bi že izgubil potrežljivost. Sedaj mi je tega že dovolj!"

Vsi so umolknili ter čakali, da se knezu jeza nekoliko pomiri. Ana Danuta se je radovala, vide, da si jemlje knez to reč tako k srcu, ker je vedela, da je on sicer jako strpljiv, vendar pa odločen ter da ne bo miroval, dokler ne izvede tega, kar si je bil namenil.

Cez trenutek spregovori duhovnik Višonjek:

"Nekdaj je vladala v križarskem redu pokorščina, in noben komtur ni smel brez mojstrovega dovoljenja in brez dovoljenja kapitule pričeti nicesar na svojo roko. Radi tega jim je dal Bog v oblast tako znatne dežele in jih povišal nad vsako drugo pozemeljsko moč. Toda sedaj med njimi ni pokorščina, ni resnice, ni poštenja niti vere. Ničesar drugega nego pohlep in pri tem taka zloba, kakor bi ne bili ljudje, marveč volkovi. Kako naj tudi ubogajo zavedi velikega mojstra, ali kapitule, ko pa ne slušajo niti božjih zapovedej? Vsakteri sedi v svoji trdnjavici kakor kak samosten knez... in drug drugemu pomaga v hudočiji. Mi se pritožimo velikemu mojstru, oni pa se mu upro. Mojster zapove, naj nam oddado deklico, oni pa jo pridrže, ali pa celo porečjo: 'Pri nas je niker mi je, nismo odnesli.' Ako jim naroči, naj prisrežejo, — prisrežejo. Kaj nam je torej storiti?"

"Kaj storiti?" reče gospod iz Dolgega lesa. "Jurand naj odide v Spihov. Ako so jo ugrabili rádi odkupnine, ali za to, da jo zameni za de Bergova, morajo to naznaniti, toda tega ne sporočijo nikomu drugemu nego Jurandu."

"Odnesli so jo oni, ki so dospeli v lovski gradič", reče knez.

"Zato jih mojster pokliče pred sodišče, ali dovoli, da se bojujejo z Jurandom."

"Oni se morajo boriti z menoj!" zakliče Zbišek, "kajti jaz, sem jih prvi izzval."

Jurand odtegne roke od lica ter vpraša:

"Kateri so bili v lovskem gradiču?"

"Ondi sta bila Danveld in stari de Loeve ter dva brata Gotfried in Rotgier, odvrne duhovnik. "Pritoževali so se in zahtevali, naj vam knez zapove izpustiti de Bergova iz sužnosti. Toda knez, ki je poizvedel od Fourci-ja, da so vas Nemci prvi napadli, je njih zahtevo odklonil in jih odpravil."

"Pojdite v Spihov," reče knez, "kajti oni se tam oglase. Do slej tega bržkone niso storili radi tega, ker je služabnik tega mladega viteza Danvelda roko izpahnil, ko jim je donesel poziv na dvoboj. Pojdite v Spihov, in kadar se oni oglase, pa mi to sporočite. Oni vam pošljejo hčerkjo za de Bergova, toda jaz navzlic temu ne opustim maščevanja, ker so osramotili tudi mene, ko so odnesli iz mojega gradiča."

Tu se znoiče razsrdi, ker so bili Križarji že izčrpali njegovo potrežljivost, in čez nekaj časa doda:

"Ej, dolgo so pihali v ogenj, končno pa si osmode gobce."

"Oni bodo tajili", reče duhovnik Višonjek.

"Brž ko Jurand naznanijo, da je deklica 'pri njih,' ne bodo mogli dalje tajiti", odvrne že nekoliko nestreljivo Mikolaj iz Dolgega lesa. "Verjamem, da je ne drže kje bližu meje in da so jo odpeljali v kak oddaljen grad, ali celo na morski otok, kakor je bil prav povedal Jurand, toda svojemu mojstru ne bodo mogli utajiti, da je oni niso ugrabili."

Jurand pa jame ponavljati s čudnim ali ob enem strašnem glasom:

"Danvel, Loeve, Gotfried in Rotgier k vam pošte..."

(Dalje prih.)

To so kampeljci! SRZ. sporoča, da je Dr. Biankini razpustil Jugoslavsko Narodno Veče v SRZ! Kdo drugi! Zakaj pak je Washingtonu. Ljudje božji, to je sporočeno uradno meseca aprila 1919, sedem mesecev potem, ko Dr. Biankini niti v Jugoslavskem Narodnem Veču ni bil ne član in ne predsednik, tri mesece potem, ko je SNZ. sklenila, da izstopi iz SNV. In backi sveto vrijejmo, da je vse to res.

Kako bi ne bilo res, vendar eksekutiva to sporoča, mora že biti res.

**Velik vspeh SRZ.** Te dni so poročali ameriški listi: nalaganje od italijanske propagande, da so Srbi vrgli dinastijo Karadjordževicov in razglasili republiko.

Hura! Republika! In kdo jo je dosegel? I no, to se vprašate? —

— Zakaj pak je deklica 'pri njih,' ne bodo mogli dalje tajiti?

Revčki, pa se pominjajo, da je v Jugoslaviji že določeno, da je 'kraljevina' samo začasna, do ustavovornih skupščin, dokler narod ne pride skupaj in se odloči.

Te dni so listi tudi poročali, da Italijani ne bodo dobili, kar hočejo ukrasti Jugoslovani. — In kdo je zopet ta vspeh dosegel? —

I no, Zopet SRZ. Saj so zbirali za boj proti Italiji.

Vidite, g. urednik, in vi ste tako proti temu ubogemu SRZ. —

Nevoščljivi ste, nevoščljivi, to je vse.

želi

## Dr. J. V. Zupnik

### ZOBODRAVNIK

6127 St. Clair Avenue

nad Grdinovo prodajalno.

Najbolše mogoče zobodravniško delo za zmerne cene.

\*\*\*\*\*

Kot plačilo se vzame tudi "Liberty Bonde"

\*\*\*\*\*

\*\*\*\*\*

\*\*\*\*\*

\*\*\*\*\*

\*\*\*\*\*

\*\*\*\*\*

\*\*\*\*\*

\*\*\*\*\*

\*\*\*\*\*

\*\*\*\*\*

\*\*\*\*\*

\*\*\*\*\*

\*\*\*\*\*

\*\*\*\*\*

\*\*\*\*\*

\*\*\*\*\*

\*\*\*\*\*

\*\*\*\*\*

\*\*\*\*\*

\*\*\*\*\*

\*\*\*\*\*

\*\*\*\*\*

\*\*\*\*\*

\*\*\*\*\*

\*\*\*\*\*

\*\*\*\*\*

\*\*\*\*\*

\*\*\*\*\*

\*\*\*\*\*